

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 14P/154/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7619203734
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 08. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Matej Okály
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2019:7619203734.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, v právnej veci mal. F. D., H.. XX.XX.XXXX, toho času umiestnený v Reedukačnom centre Z. - C. N., zastúpený kolíznym opatrovníkom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves, Odborárov 53, dieťa rodičov: matka B. Ž.P., H.. XX.XX.XXXX a otec R. D., H.. XX.XX.XXXX, obaja bytom Q. XXX, na návrh navrhovateľa Reedukačné centrum Z. - C. N., o zmenu zariadenia, takto

rozhodol:

I. M e n í s a rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 16P/378/2017 - 33 zo dňa 13.02.2018, právoplatný 21.03.2018, vo výroku o umiestnení mal. F. na výkon ústavnej starostlivosti - miesta pobytu, a to tak, že sa u m i e s t ň u j e na výkon ústavnej starostlivosti do Reedukačného centra L. XXX/X, XXX XX C., počnúc od právoplatnosti rozsudku.

II. M e n í s a rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 16P/378/2017 - 33 zo dňa 13.02.2018, právoplatný 21.03.2018, vo výroku o povinnosti rodičov prispievať na výživu mal. F., a to tak, že rodičia sa zaväzujú prispievať na výživu mal. F., matka B. Ž., H.. XX.XX.XXXX, a otec R. D., H.. XX.XX.XXXX, každý z nich samostatne, prispievať na výživu mal. F. mesačne minimálnym zákonným výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na neploleté, nezaopatrené dieťa podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku, ktoré výživné je každý z týchto rodičov povinní uhrádzať na mal. F. na účet Reedukačného centra, L. XXX/X, XXX XX C..

III. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 12.06.2019 bol tunajšiemu súdu doručený návrh Reedukačného centra Z. - C. N., ktorým navrhovateľ žiadal, aby súd rozhodol o zmene zariadenia na výkon rozhodnutia súdu. Navrhovateľ svojim návrhom súčasne žiadal upraviť i vyživovaciu povinnosť rodičov.

2. Navrhovateľ svoj návrh odôvodnil tým, že maloletý F. bol prijatý dňa 11.04.2018 na základe rozsudku tunajšieho súdu sp. zn. 16P/378/2017-33 zo dňa 13.02.2018. Maloletý ku dňu 30.06.2019 (koniec školského roka 2018/2019) ukončil v tomto zariadení povinnú školskú dochádzku a v rámci dislokácie - rozmiestňovania klientov do reedukačných centier, ktorých súčasťou je i pokračovanie vzdelávania klientov v odborných učilištiach, je navrhnutý na umiestnenie v školskom roku 2019/2020 do Reedukačného centra L. XXX/X, XXX XX C., kde bude pokračovať v štúdiu na odbornom učilišti.

3. Spolu s návrhom doručil navrhovateľ súdu Oznámenie o prijatí klienta do zariadenia.

4. Súd uznesením sp. zn. 14P/154/2019-5 zo dňa 26.06.2019 ustanovil maloletému Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves za kolízneho opatrovníka na zastupovanie v tomto konaní.

5. Otec a ani matka maloletého sa k návrhu písomne nevyjadrili.

6. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi a výsluchom účastníkov na pojednávaní na základe čoho zistil tento skutkový stav:

7. Zo správy kolízneho opatrovníka, t.j. Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves súd zistil, že rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves, č. 16P/378/2017-33 zo dňa 13.2.2018, právoplatným dňa 21.3.2018 bola maloletému F. D. nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa realizuje v Reedukačnom centre Z. - C. N., od 11.4.2018. Cieľom plánu sociálnej práce bolo reedukačným procesom dosiahnuť, zmenu správania a konania mal. F. D., najmä vo vzťahu k páchaniu protispoločenskej činnosti a plneniu povinnej školskej dochádzky. Maloletý F. bol v školskom roku 2018/2019, vzdelávaný v 8. ročníku ŠZŠ v Reedukačnom centre Z. - C. N.. V zariadení sa správal dobre, okrem realizovaných útekov (v 10/2018 a 2/2019). Nebol konfliktný a u spolužiakov mal rešpekt. Dospelých rešpektoval, bolo však vidieť, že radšej vyhľadával pracovné aktivity ako učenie. Školské povinnosti si plnil, v budúcnosti chcel pracovať, aby finančne zabezpečil rodinu. Z letných prázdnin sa nevrátil v dohodnutom termíne, bol zadržaný políciou a prevezený do centra, následne opakovane ušiel v októbri a zo zimných prázdnin sa vrátil s 3-dňovým oneskorením. Dňa 4.10.2018 sa mu narodila dcéra B.. Postupne sa jeho správanie stabilizovalo, avšak od 28.2.2019 až doteraz je na úteku, preto bol opakovane kontaktovaný útvar pátrania polície. Maloletý je synom rodičov, B. Ž., H..XX.X.XXXX a R. D., H..XX.X.XXXX. Rodina žije v obecnom, nájomnom byte, v spoločnej domácnosti žijú aj starí rodičia. Domácnosť je zariadená základným nábytkom, je preľudnená, hygiena domácnosti je primeraná stiesneným podmienkam. Príjmom rodiny je dávka v hmotnej núdzi a príspevky k dávke a prídavok na dieťa. Rodičia sú nezamestnaní, otec v týchto dňoch odišiel na brigádu do Českej republiky. Pri prešetrení pomerov matka F. uviedla, že sa F. v jej domácnosti nenachádza, uviedla, že je na brigáde a aj jeho družka sa s dcérou z jej domácnosti odšťahovala. Bola predvolaná na pohovor družka F. D., ale tá sa nedostavila. V rodine sú dlhodobo riešené problémy so záškoláctvom školopovinných detí. Z doterajšieho šetrenia ako aj zo správy reedukačného centra vyplýva, že je v najlepšom záujme a v prospech F., aby bol umiestnený do starostlivosti Q. L., L. XXX/X, XXX XX C.B.. Kolízny opatrovník preto odporučil návrhu na zmenu zariadenia vyhovieť a zároveň určiť výživné zo strany rodičov na mal. F., a to každého z nich po 30 % zo sumy životného minima na každé maloleté, nezaopatrené dieťa. Kolízny opatrovník v závere podanej správy uviedol, že cieľ plánu sociálnej práce a úlohy na nasledujúce obdobie zostávajú nezmenené. Na základe uvedených skutočností je zrejmé, že prevýchovný proces u maloletého F. nenastal, preto je potrebné aj naďalej pokračovať v realizácii ústavnej starostlivosti.

8. Zo správy Sociálnej poisťovne zo dňa 28.06.2019 súd zistil, že matka maloletého a otec maloletého nepoberajú dávku v nezamestnanosti ani nemocenské dávky.

9. Na pojednávaní dňa 19.08.2019 matka maloletého uviedla, že s návrhom nesúhlasí, nakoľko maloletý nie je doma a ani nevie, kde sa nachádza.

10. Kolízny opatrovník na tomto pojednávaní uviedol, že trvá na písomnej správe, ktorú súdu zaslal. Zároveň chce doplniť, že F. je naďalej na úteku. Podľa vyjadrenia matky F., jeho družka už má iného priateľa. Kolízny opatrovník nevie kde sa mal. F. nachádza. Je naďalej v pátraní. Je v jeho najlepšom záujme, aby pokračoval v ústavnej starostlivosti v zariadení v Reedukačné centrum L. XXX/X, XXX XX C..

11. Podľa § 32 ods. 2 zák. č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ak je to v záujme dieťaťa, môže orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podať súdu návrh na zmenu zariadenia na výkon rozhodnutia súdu. V návrhu podľa prvej vety uvedie zariadenie na výkon rozhodnutia súdu, do ktorého navrhuje dieťa umiestniť, so zohľadnením súrodeneckých väzieb a rodinných väzieb dieťaťa, aby zmena nebránila úprave rodinných pomerov dieťaťa a zachovaniu rodinných väzieb a súrodeneckých väzieb.

12. Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

13. Podľa § 81 ods. 2 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa.

14. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

15. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

16. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. (§ 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 372/2004 Z.z.)

17. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

18. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

19. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

20. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

21. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. (§ 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 372/2004 Z.z.)

22. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

23. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

24. V čase vyhlásenia tohto rozsudku tak suma minimálneho zákonného výživného vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa predstavuje čiastku 28,79 EUR na jedno nepľnoleté nezaopatrené dieťa.

25. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

26. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

27. Podľa § 111 zákona č. 161/2015 Z.z., Civilný mimosporový poriadok (ďalej len ako „CMP“), v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozhoduje o

c./ výžive maloletého,
l./ ústavnej starostlivosti a iných výchovných opatreniach,
p./ iných veciach, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

28. Podľa § 120 ods. 1 CMP, súd rozhoduje rozsudkom vo veciach podľa § 111 písm. b) až d), h) a i), inak rozhoduje vo veci samej uznesením.

29. Podľa § 112 ods. 1 CMP, na konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých je miestne príslušný súd, v ktorého obvode má maloletý v čase začatia konania bydlisko určené dohodou rodičov alebo iným zákonným spôsobom.

30. Podľa § 116 CMP, ak sa to neprieči účelu konania, súd je povinný informovať o prebiehajúcom konaní maloletého, ktorý je s prihliadnutím na rozumovú a vôľovú vyspelosť schopný pochopiť jeho význam, a objasniť mu dôsledky súdneho rozhodnutia vo veci.

31. Podľa § 38 ods. 1 CMP, ak je účastníkom maloletý, ktorý je schopný vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne.

32. Podľa § 38 ods. 2 CMP, názor maloletého zisťuje súd spôsobom zodpovedajúcim jeho veku a vyspelosti. Podľa povahy veci zisťuje súd názor maloletého bez prítomnosti iných osôb.

33. Vykonaným dokazovaním súd dospel k záveru, že návrhu navrhovateľa je potrebné vyhovieť, nakoľko premiestnenie maloletého do Reedukačného centra L. XXX/X, XXX XX C. je v jeho záujme.

34. Z vyššie uvedených skutočností a to najmä správy ustanoveného kolízneho opatrovníka vyplýva, že v súčasnosti nie je reálna možnosť návratu maloletého do prirodzeného rodinného prostredia rodičov. Rodičia v súčasnosti nemajú vytvorené vhodné podmienky pre návrat maloletého do ich domácnosti, pričom podľa podanej správy má súd za to, že samotný maloletý má naďalej výchovné problémy. Podľa názoru súdu je v súčasnosti prostredie reedukačného centra, v ktorom má byť maloletý umiestnený najvhodnejšie, zohľadňujúc pri tom najlepší záujem dieťaťa. Podľa názoru súdu existuje vysoký je predpoklad, že v tomto zariadení bude maloletý prosperovať a dosiahne očakávaný úspech jeho prevýchovného procesu, najmä čo sa týka vzdelávania. Reedukačné centrum L. XXX/X, XXX XX C. s nariadením ústavnej starostlivosti u mal. Leóna v tomto zariadení v zmysle Oznámenia o prijatí žiakov zo dňa 23.05.2019 súhlasí. Vzhľadom k tomu, že reedukačný proces u maloletého nie je ukončený, je podľa súdu nevyhnutné, aby správanie maloletého bolo korigované aj naďalej formou ústavnej starostlivosti.

35. Vzhľadom k tomu, že výrokom I. tohto rozsudku došlo k zmene zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, v ktorom sa bude naďalej realizovať ústavná starostlivosť, ktorá bola nad maloletým nariadená, súd rozhodoval aj o výživnom zo strany rodičov maloletého, kedy vychádzajúc zo súdom zistených zárobkových a majetkových pomerov rodičov dospel k záveru, že týchto je možno zaviazat' len na úhradu minimálneho zákonného výživného, vo výške 30 % zo sumy životného minima na neplnoleté nezaopatrené dieťa, čo v čase vyhlásenia tohto rozsudku predstavuje čiastku 28,79 Eur mesačne. Túto čiastku sú matka ako aj otec maloletého, každý osobitne povinný uhrádzať na účet Reedukačného centra L. XXX/X, XXX XX C., v ktorom je maloletý na základe tohto o rozhodnutia umiestnený.

36. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

37. Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

38. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

39. O trovách konania súd rozhodol tak, že ich nepriznal žiadnemu z účastníkov konania, nakoľko súd nezistil žiadne také okolnosti, pre ktoré by bolo možné priznať trovy niektorému z účastníkov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Spišská Nová Ves písomne v štyroch vyhotoveniach . (§ 362 ods. 1 zákona č. 160/2015, Civilný sporový poriadok/ ďalej len ako „ CSP“/).

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. (§ 127 a § 363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
 - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
 - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
 - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
 - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (§ 62 ods. 1 CMP) .

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. . (§ 62 ods. 2 CMP)

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. (§ 62 ods. 3 CMP)

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.